

REFORMÁTUS Újság

Gyülekezeti tájékoztató

2013. június

XX. évf. 6. szám

A reménység hitvallása

(Zsidókhöz írt levél 10:23)

Ebben az évben is örömmel ünnepelték gyülekezeteink a konfirmációk alkalmával. Ünnepi öltözet, értékes ajándékok és nagy családi ebéd, mind arra hivatottak, hogy jelezzék, a konfirmált fiatal életében lezárult egy korszak, és valami új kezdődött. A szülők, és más családtagok mellett a megkonfirmált ifjú úrvacsorával élő tagja lett a nagy családnak, aki Isten és a gyülekezet színe előtt hitvallást és fogadalmat tett. Az első a hitvallás:

- *Jézus Krisztus evangéliuma Istennek hatalma minden hívőnek üdvösségére,*
- *Hogy Jézus Krisztus az egyetlen közbenjáró Isten és emberek között*
- *Egyedül az Ő halálába vetett hit által igazulunk meg ingyen, Isten kegyelméből.*

Pál apostol a Zsidókhöz írt levele 10. részének 23. versében ezzel kapcsolatban ezt írja: „A reménység hitvallásához szilárdan ragaszkodjunk, mert hű az, aki ígéretet tett.” Igen, Isten, aki ígéretet tett hű! És mi, akiké az ígéret az ünnep örömeiben gondolunk mindig ennek a hitvallásnak a tartalmára? A világban tapasztalható nagy „kavarodásban” miként vagyunk képesek ehhez a hitvalláshoz ragaszkodni, amikor azt tapasztaljuk, hogy mindent mindennel összemos a nagy „Zavarkeltő”? A 20. század magyar történelmének egy közismert szereplője, Gyulai-Edelsheim Ilona, 2008-ban egy nyilatkozatában „katolikus muzulmán” vallotta magát, igaz nem a bibliai alapokon álló, református egyházunk tagja volt, s ezért a reménység hitvallását nem érezhette igazán magáénak. Így volt ezzel fia is, aki már korábban részese lett ennek az irányzatnak, s akinek kedvéért az édesanya is ilyen irányba fordult. Mert mit meg nem tesz a „jó” szülő a gyermekéért? Sajnos sokan egyet biztosan nem tesznek meg: nem követik példamu-

tatóan a reménység hitvallását, és ezért gyermeküket sem tudják az ahhoz való szilárd ragaszkodásra nevelni, nem tudnak az abban való megmaradásért imádkozni! Egyáltalán, konfirmandusaink hány százalékával imádkozott – imádkozik együtt a szülő? Pedig a hitvallást fogadalmat követi:

Ígértek-e, fogadjátok-e, hogy Jézus Krisztusnak igaz követői, református

Csenger református temploma
foto: Györky Marián

keresztyén Anyaszentegyházunknk holtig hűséges, engedelmes és áldozatkész hívei lesztek?

A konfirmáció alkalmával megkönnyebbült sóhajjal mondják: Ígérjük és fogadjuk. Majd jön az élet, s nekünk szegeződik a kérdés: Tudod, mit fogadtál? Vannak, akik csak legyintenek, mondván: Annyi mindent ígértem, és fogadtam, nem lehet mindent betartani! Mások a lelkész ellen fordulnak, s a békesség megrontójának, az egyházak közötti közeledés akadályozójának kiáltva ki. Több mint egy évtizede annak, hogy valakit emlékeztettem a reménység hitvallására és fogadalmára, mivel épp megtagadni készült mindkettőt. Dacos választ kaptam: Mít adott

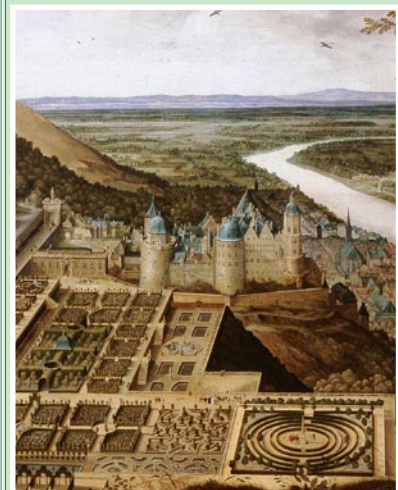
nekem a református egyház? Láttam nincs értelme a beszélgetés folytatásának. Hosszú évek teltek el, s pár hónappal ezelőtt a lelkészi hivatalban szomorúan hallgattam végig, hogy miután az, aki miatt ő elhagyta a reménység hitvallását, nem teljesítette fogadalmát, szinte mindent elvett tőle, amiért ő keményen megdolgozott. Alázattal kért, hogy figyelmeztessen mindenkit a hitvallás és fogadalmat megtartására. *Mert lelkész, gondnok, presbiter erre tett esküt, és egyháztag fogadalmat! Ha bármi okból nem tesszük kötelességünket, méltatlanok vagyunk egyházban betöltött tisztünkre!*

„Ügyelve arra, hogy egymást szeretetre és jó cselekedetre buzdítsuk. Saját gyülekezetünket ne hagyjuk el, ahogyan egyesek szokták, annyival is inkább, mivel látjátok, hogy közeledik az a nap.”
(Zsidókhöz írt levél 10,24-25.)

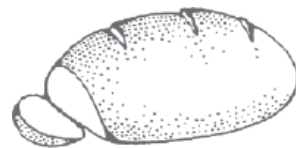
Cs. L.

450 éves a Heidelbergi Káté

Heidelbergben 1563-ban kinyomtattak egy katekizmust. Megrendelője III. Frigyes, Pfalz választófejedelem. Szerzői: Olevianus Gáspár és Ursinus Zakariás voltak. Hitvallásunk idén 450 éves!

Nemcsak kenyérrrel él az ember

Olvasandó: Jób könyve 23-24. része

Az előző részt azzal zártuk, hogy Jóbnak: „Beszélnie kell, hiszen „barátai” nem tudtak helyzetén változtatni...” De nem mindegy, milyen szavakkal, milyen tónusban adjuk elő mondani-valónkat. Ugyan a betegség terhe alatt panaszkodóval olykor elnézőbb lehet az őt hallgató személy, de mindent azért nem hagyhatunk szó nélkül... Kérdéses persze egy-egy kor, kultúra, közösség szóhasználata, etikai metája. A mi gyermekkorunkban felnőttről sem illett ilyen követelőző hangnemből beszélni, nem hogy Istenről. Mindent azért írom le, hogy érthető legyen a beszédéhez kapcsolódó első mondatom: „Jób bűnös macacssággal követeli Istentől az alkalmat arra, hogy bizonyítást nyerjen ártatlansága!” De mert tudjuk, amit olvasunk tanító költemény, s a szerző számára megengedettek a költői túlzások – fussunk át rajta, hogy el ne tanuljuk... Mert szomorú az, ha egy ember, aki asszonytól született, tehát bűnben - akarja magát bűn nélkül valónak feltüntetni, de a legszomorúbb az, ha valaki egyházi tisztet is betöltött élete során és nem Pállal mondja, a bűnösök között az első én vagyok, hanem botlásait az emberek előtt igyekszik tisztára mosni ilyen jóni vehemenciával, sőt teszi ezt másokat befeketítve, hogy vélt fehérségét bizonyítsa... Hát kié az ítélet joga? Kitől kell félned, ember? Emberektől?!

A Jubileumi kommentár magyarázójával folytathatjuk: „Jób óhaja az, hogy közte és Isten közt peres eljárásra kerüljön sor, mert akkor kétségbevonhatatlan ártatlansága kiderül, feltéve, hogy Isten nem fogja őt mindenhatóságával lehangoltatni. De alig fejezi ki ezt a kívánságát, ismét szorongatni kezdi az a kínzó gondolat, hogy Isten szándékosan kitér a találkozás elől... A megbeszélések Jób és társai között több napig húzódhattak. ...még most is dacos, lázadó az én beszédem, ti. az ellen a szándék ellen, amely el akarja ismeretni vele bűnösségét. ... Ezt a panaszt csak az szüntetheti meg, ha sikerülne igazát Isten ítélőszéke előtt elismertetni. ...elmennék az ő székéig, ti. ítélőszékéig. ...mentő erősségekkel, azaz bizonyítékokkal. ...Szorongás tölti el Isten várható magatartása miatt, vajon hatalmának teljességét érvényesíti-e

vele szemben? A saját kérdésére adott válaszában kifejeződik kívánsága: Nem! Csak figyelmezzem rám! Ha Isten meghallgatja, biztosan fel is menti.”

A csapkodó gondolatok egyfelől arra utalnak, hogy ellenfeleit ugyan elhallgattatta, de a saját belső nyugalomához ezzel nem érkezett el. Keresése nem jár eredménnyel. Miért? Gondoljunk a könyv valószínű keletkezésének helyére, idejére. A Babilonba került foglyok számára is megvalósíthatatlan az Isten elé járulás, de az otthon maradtak sem mehetnek Isten színe elé az idő tájt, hiszen a templom kiégett, romos falai között szent edények hiányában szünetel az áldozatok bemutatása, a vallási szertartások hiányában nem tárható az ÚR elé peres ügy. Nem található meg Isten a hagyományos módon. Értelmezhetjük e szempontból is a Jób szájából felhangzó, de sokakban is felmerülő lelki bizonytalanságot, Isten „nem találást”! („Menni akar trónusához” -3.v.-, mintha Isten lakóhelyére beléphetne élő ember, mintha nem olvasta volna a 2Móz. 33 : 20-ban: „Orcámat azonban nem láthatod - mondta -, mert nem láthat engem ember úgy, hogy életben maradjon”).

Amiről Jób álmodozik, azt Mózesnek sem adja meg Isten, pedig őt szolgálatba állította, hatalmas feladattal bízta meg, Jób pedig „csak” Istent félt életével hívta fel magára a figyelmet, ami egyébként minden zsidó embernek kötelessége lett volna, hiszen ezt tartalmazta a Törvény... (Sok engedetlen között egy engedelmesnek könnyű kitűnni...) De míg Jóbot az Isten elé járulásban a történelmi helyzet (is) akadályozza, minket sokszor az akadályoz ebben, hogy nem a „belső szoba” önvizsgálatra alkalmas csendjén át szeretnénk Vele találkozni, hanem azt szeretnénk, ha Ő, vagy a nevében valaki más mondaná nekünk azt, amit itt Jób magáról mond: „Ha megvizsgál, kiderül, hogy arany vagyok” (10.b)

„Hirtelen ráébred azonban, hogy Isten nem található meg. Isten nagyon jól tudja, hogy ő sohasem szegte meg parancsolatait, mégsem áll el szándékától. Ez a kiismerhetetlenség az oka annak, hogy Jób iszonyodik Istentől s nem csupán testi-lelki kínjainak gyötrelme”. (Jub. kommentár)

Amilyen lelki magaslatra jut Jób a Megváltóról szóló bizonyágtételkor, olyan lelki mélypontról tanúskodnak a 23. részben elmondott szavai. Zavaros beszéde figyelmeztetés mindenki számára, hova juthat az, aki Isten felséges titkait akarja kifürkészni, emberi mércével megmérni. De ezt már Ézsaiás próféta által meg is üzenté Isten: „Bizony, a ti gondolataitok nem az én gondolataim, és a ti utaitok nem az én utaim - így szól az ÚR. Mert amennyivel magasabb az ég a földnél, annyival magasabbak az én utaim a ti utaitoknál, és az én gondolataim a ti gondolataitoknál.”(Ézs. 55:8-9)

A 24. részben azt kezdi sorolni, amit -szerinte- Istennek meg kellene változtatnia ahhoz, hogy az ember számára érthetőbbé, elfogadhatóbbá tegye magát. „Az isteni intézkedéseknek ez a félelemkeltő megfoghatatlansága másutt is kimutatható a világban. Számtalan eset bizonyítja a sokat emlegetett isteni igazságosság hiányát. Kegyetlen emberek miatt, akiket senki se fékez meg, ártatlanok pusztulnak jajban és nyomorban. Részletesen leírja az elnyomottak szomorú életkörülményeit és az uralkodó osztályok részéről elszenvedett sérelmeiket. Szavain átizzik a költő mélységes felháborodása korának szociális állapotai felett... A kizsákmányolók büntetlenül üzhetik gazságaikat, de Isten nem lép közbe. Hogyan fér bele ez a visszasság az erkölcsi világrendbe? Külön mondatokkal vezet át azoknak a gonoszoknak a leírására, akik a sötétség leple alatt, de ugyancsak büntetlenül üzik förtelmességeiket. Az emberek véleménye szerint ezek megbűnhődnek. Ezek a szavak Jób szájában ironikusan hangzanak.

Az előbbiekben Jób a közvéleményben uralkodó általános nézeteket idézte ironikus hangsúllyal, most azonban a saját véleményét mondja. A válóság az, hogy az Isten ereje tartja meg a zsarnokot. Halálos veszedelem idején ő segít nekik talpra állni, életüket és vagyonukat megmenteni, úgyannyira, hogy érett kalászként természetes halállal múlnak ki. Ilyen megfigyeléseken alapuló véleményt ki tudna megcáfolni?” (Jub. kommentár)

Természetesen Isten adta meg a cáfolatot Fia, Krisztus által. De ezt

már az Újszövetség bizonyágtétele tartalmazza!

Ima: Imádkozzunk a 4. zsoltár verseivel: A karmesternek: Húros hangszerre. Dávid zsoltára. Hallgass meg, ha hozzád kiáltok, igazságos Istenem! Szorult helyzetemből adj nekem kiutat, könyörülj rajtam, hallgass meg imámat! Ti emberek! Meddig gyalázzátok dicsőségemet? Meddig szeretitek az üres beszédet, meddig törekedtek még hazugságra? Tudjátok meg, hogy az ÚR csodákat tesz hívével! Meghallgat az ÚR, ha hozzá kiáltok. Ha felindultok is, ne vétkezzetek! Gondolkozzatok el fekvőhelyeteken, és csillapodjatok le! Igaz áldozattal áldoztatok, és bízzatok az ÚRban! Sokan mondják: Bár jó napokat látnánk, és ránk ragyogna orcád világossága, URunk! Nagyobb örömet adsz szívembe azokénál, akiknek bőven van búzájuk és boruk. Békében fekszem le, és el is alszom, mert csak te adod meg, URam, hogy biztonságban élhessek!

- Ámen!

- id. f. -

BIBLIAOLVASÓ

v e z é k f o n a l

1.	H.	2Krón 5	J Ú L I U S	Jn 9, 1-12
2.	K.	2Krón 6, 1-21		Jn 9,13-23
3.	Sz.	2Krón 6,22-42		Jn 9,24-34
4.	Cs.	2Krón 7, 1-10		Jn 9,35-41
5.	P.	2Krón 7,11-22		Jn 10, 1-10
6.	Sz.	2Krón 8		Jn 10,11-21
7.	V.	2Krón 9, 1-12		Jn 10,22-30
8.	H.	2Krón 9,13-31		Jn 10,31-42
9.	K.	2Krón 10		Jn 11, 1-6
10.	Sz.	2Krón 11		Jn 11, 7-16
11.	Cs.	2Krón 12		Jn 11,17-27
12.	P.	2Krón 13		Jn 11,28-32
13.	Sz.	2Krón 14		Jn 11,33-44
14.	V.	2Krón 15		Jn 11,45-52
15.	H.	2Krón 16	Jn 11,53-57	
16.	K.	2Krón 17	Jn 12, 1-8	
17.	Sz.	2Krón 18, 1-13	Jn 12, 9-19	
18.	Cs.	2Krón 18,14-34	Jn 12,20-33	
19.	P.	2Krón 19	Jn 12,34-36	
20.	Sz.	2Krón 20, 1-19	Jn 12,37-43	
21.	V.	2Krón 20,20-37	Jn 12,44-50	
22.	H.	2Krón 21	Jn 13, 1-11	
23.	K.	2Krón 22	Jn 13,12-20	
24.	Sz.	2Krón 23	Jn 13,21-30	
25.	Cs.	2Krón 24, 1-14	Jn 13,31-38	
26.	P.	2Krón 24,15-27	Jn 14, 1-6	
27.	Sz.	2Krón 25, 1-16	Jn 14, 7-11	
28.	V.	2Krón 25,17-28	Jn 14,12-17	
29.	H.	2Krón 26, 1-15	Jn 14,18-24	
30.	K.	2Krón 26,16-23	Jn 14,25-31	
31.	Sz.	2Krón 27	Jn 15, 1-8	

KASSAIÉRT

ÉSZAK - KELETI REFORMÁTUS TALÁLKOZÓ

2013. június 14. Péntek

Református templom

- 18:00 Nyitóistentisztelet
- 19:30 Gryllus Dániel: Pál apostol levelei, koncert
- 20:30 Ferenczi György, koncert

2013. június 15. Szombat

Református templom

- 9:00 Nyitó áhítat
- 10:00 Debreceni Kántus, koncert
- 11:00 Kiss Zoltán orgonakonzert
- 13.30 Tabulatúra, régizene koncert
- 14.30 Lux aeterna, koncert
- 17:00 Jerikó, fúvószenekar, koncert

Rodostó Múzeumkert

- 12.00 -13.30 Ifjúsági keresztyén zene:
Hajnalcsillag, Cédrus
  - 15.30 REFIT - Ifjúsági istentisztelet
  - 18.00 Herczku Ágnes koncert
  - 19.30 Ismerő Arcok koncert
- A kertben egész nap kirakodóvásár, keresztyén irodalom árusítása és sok más rendezvény.*

Thália Színház

- 15.00 Én Károli Gáspár, monodráma

Márai Stúdió

- 11:00 Pódiumbeszélgetés: Hit, magyarság, reformátusság
- 13:00 Pódiumbeszélgetés: Károli és kora

Református gyülekezet termei:

- 9:00- 20:00 Bibliakiállítás

Református parókia udvarán

- 10:00-12:00 Gyermekefoglalkozás
- 14:00-16:00 Gyermekefoglalkozás

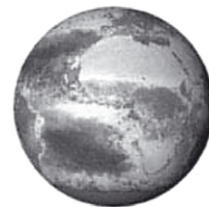
2013. június 16. Vasárnap

Református templom

- 10:30 Ünnepi záróistentisztelet

Programról bővebb tájékoztatás: www.kassaert.tirek.hu

VILÁGOLDAL

Hitről hívőknek

A világegyetem: titkos kóddal írt üzenet, DE KEZDJÜK MEGFEJTENI

KOZMIKUS LELKISÉG – PNEUMATIKUS KARCOLAT 3.

Sorozatunkban, melynek átfogó címe: Pneumatikus karcolatok, egyszerűen és mégis a Szentlélek tágasságában, távlatosságában szeretnénk valamit abból a felismerés gazdagságából felvillantani, amit az elmúlt ötven évben megtudhattunk Isten Lelkének lényegéről, működéséről, jelenlétéről a világban, a történelemben, az egyházakban és az emberi sorsokban. Karcolatok ezek az írások, színes mozaikkockák, melyek mai szinten a legmélyebb Szent Lélek-ismeretet tükrözik. Ahogyan egy harmatcsepp vagy hókristály az eget. Csodákat és csodálatos látásokat, ámulatba ejtő összefüggéseket ismerünk meg a Szentlélek kozmikus szellemcsarnokában. Forrás: KVHM.hu, Keresztyén és Vallási Hírmagazin. Írta: Dr. Békefy Lajos.

KOZMIKUS LELKISÉG: HIT ÉS TUDOMÁNY PÜNKÖSDI EGYMÁSRA TALÁLÁSA

A Szentlélekről alkotott legújabb biblikus látások, felismerések alapján elmondható, hogy a korábbi szembenállást, sőt kizáró ellentétet fizika és istenhit, teológia és természettudomány között sikerült áthidalni és megszüntetni. Ebben is a Szentlélek hatékony létének, jelenlétének a jelét ismerhetjük fel. A nagy fordulatban, szemléleti reformációban a „másik oldal”, a természettudományok világa is megteszi a maga nagyon értékes hozzájárulását. Az angol fizikus, **Paul Davies** 1990-ben megjelent közel 300 oldalas, roppant izgalmas könyvében ilyen kérdésekre keresi a választ: Miért van világegyetem? Honnan az élet? Honnan az ember? Az Arizonai Állami Egyetem „Alapvető Tudományos Elméletek Kutatási Központja” igazgatójaként, illetve a „Kozmológiai Kezdeményezés” nevű ottani intézet társigazgatójaként Davies az új fizika kapcsán olyan kérdéseket tesz fel, s keresi azokra a választ, amelyeket jó 3000

évvel ezelőtt a Pentatuchosz, Mózes öt könyve vetett fel. Olyan kérdésekhez nyúlt Davies, amiket később a nagy keresztyén gondolkodók újra fogalmaztak, így például 1600 évvel ezelőtt Augustinus egyházatya vagy a középkorban Aquinói Tamás. Közös kérdésük: látható, felfedezhető-e a világmindenségben Isten „ujjlenyomata”? Ez a természettudományok fogalmazása. Francis Bacon és Isaac Newton vitték tovább ezt a vonalat. Davies pedig elképesztő számokkal és gondolatokkal jön elő. A világmindenség „nevelésese mini” kezdetéről azt feltételezi, hogy az ősröbbanás a 10 a hatvanadik (amikor az egyest 60 nulla követi) hatványon méretű kicsinységben következhetett be. Vagy: a szabad akaratot alkotó Teremtő Isten mindentudásában benne volt az emberi gonoszság paradoxonja is. Vagy: a jó és a rossz kérdése nem magyarázható meg szociobiológiai, környezetbiológiai és társadalmi befolyások rendszerével. A hét ég ókori gondolata, aztán a hét erény erkölcsi rendszere és a hét angyali kórus Isten szolgálatában olyan kérdések, amelyek túlmutatnak önmagukon. Az ember pedig nem csak molekulák

halmaza, nem csak genetikai parancsok végrehajtója. **H. von Ditfurth** Davies könyvéhez írt előszavában azt emeli ki, ami gondolati-szemléleti vezérszólamként végig húzódik a könyvön, nevezetesen: Van egy szellemi/lelki alapelv, ami az egész világegyetemet áthatja és hordozza.

ELKÉPESZTŐ TERVSZERŰSÉG KICSIBEN ÉS NAGYBAN

Davies maga ezt úgy fogalmazza meg, hogy „ez a roppant méretű és izgalmas univerzum sajátos jellegzetességeivel és kölcsönhatásaival csak úgy magától nem jöhetett létre, nem állhatna fenn. Végtelen szellemet feltételez”. Az uni-versum, az egyetlen világmindenség egyetlen szellemet, rendezőt sejtet, bárhová tekintünk, a legtávolabbi galaxisokba vagy az anyag legmélyebb részecskéibe. A természetben a komplex, ultra bonyolult rend mellett az állandóságok között egy hatalmas tervszerűség körvonalazódik. A mérhető értékek csodálatos összjátéka szinte kényszerítően bizonyítja, hogy a kozmosz felépítésében elképesztő tervszerűség érvényesül. Olyan szándék és cél is kirajzolódik a vizsgálódó elme előtt, ami nem magyarázható mással, mint egy szuper intelligens Isten tervezőmérnöki munkálkodásával. Ezért Istent nem lehet a túlvilág vagy a mellékes szereplő szárnalmas kategóriába beleygőmőszölni, Ő beletartozik a létezésbe, egészen „egyszerűen” a LÉT Ő maga. A fizika ugyan vitatja a Teremtő létezését, de nem zárja ki annak a szellemnek a létezését és működését, aki benne van minden nagy és parányi részében a fizikai univerzumnak, még pontosabban az egész univerzum Őbenne áll fönn, működik, létezik. A természetfölötti Isten helyett ez a természetbeni Isten létezik. Ő a világmindenség középpontja, alapja, nem valamiféle háttérvilág vagy világ fölötti Isten.

AZ ALAPVETŐ TÉNYEKEN A CSÚSZTATÓ ELME SEM VÁLTOZTATHAT

Isten nem a csillagok feletti istenség, hanem az, aki Lelke, teremtő szelleme által ott lebegett a formátlan őskáosz fölött, aki egészen benne volt az egykor még kietlen és pusztá, sötét mélységként létező világban (1Móz 1,2). Ez az Isten annyira a földön járt, hogy az embert a föld porából formálta meg, és az élet lehetőségét lehelte orrába, egészen „földön járó” Istenként (1Móz 2,7). Ő az, akinek alkotó munkája Jób számára sem volt kétséges egyetlen pillanatig sem, még legmélyebb egzisztenciális megrendülése, megalázottsága, szinte mindentől történt kifosztása, nincstelenné tétele során sem. Mindig ezt vallotta: „Engem Isten Lelke alkotott, a Mindenható lehelete éltet” (Jób 33,4). Bibliátlan tehát minden olyan szemlélet vagy kísérlet, amely megpróbálja a természetet és a természetfölöttit, az anyagot és szellemet, a létet és Istent egymással szembeállítani vagy egymás ellenében kijátszani. Bár történt erre sokféle kísérlet a történelem során, az ateizmus, a vallási átfogalmazás, a közelmúlt politikai-ideológiai sandaságai idején. Megtévészesíteni lehet az embereket ideig-óráig, de az alapvető tényeken változtatni a csúsztató elme sem tud! Csak egy valóság van, ez oszthatatlan, mint maga Isten sem osztható földi és mennyei, múltbeli vagy jövőbeni Istenre, s nem lehet Őt száműzni sem csak az emberi lélek belső világba. Ő a világ, a kozmosz, a mindenség Istene!

A VILÁGEGYETEM: TITKOS KÓDDAL ÍRT ÜZENET

Jean Guilton francia keresztyén filozófus (1901-1999) „Isten és tudomány” című könyvében, majd két fizikussal, **Gricska** és **Igor Bog-**

danovval folytatott sorozatos vitájában fejlesztett ki olyan koncepciót, ami sok tekintetben hasonlít Davieséhez, amin nem lehet csodálkozni, hiszen ugyanarról a valóságról, illetve a világ valósága és Isten összefüggéseiről értekezett. Guitton így fogalmaz: „Lélek és anyag egy ugyanazon valóságban léteznek”. A régi materializmus azért volt téves

és hamis, s ezért tarthatatlan, mert a Lelket és a szellemet számúzni vélte a valóságból a képzeletbeli metafizikai háttérvalóságba. A kvantumelmélet viszont megszüntette azt a különbséget, amit annyian és olyan hosszú időn át az anyagi és a nem anyagi

valóság között feltételeztek és tételeztek. Az anyag elemi részecskéi kettős arculatúak, Janus-arcúak: hirtelen a szilárd anyag részei, aztán meg hirtelen „anyagtalan” hullámok. Minden mindennel összefügg, áttükröződések vannak, így épül fel az egész mindenség. A korábbi szellem-anyag dualizmust, kettősséget a kölcsönösség, a komplementaritás felismerése révén az anyagállapot és a hullámállapot között végérvényesen megszüntette. Mintha Pál is valami ilyesfélét fogalmazott volna meg gondolkodásának fogalmi eszközeivel

Szentlélek-tanában. Test és lélek egységét így tételezte: „Nem tudjátok, hogy testetek a bennetek lévő Szentlélek temploma, amit Istentől kaptatok?” (1Kor 6,19).

SZEMÉLYES SZELLEMI-LELKI ENERGIA

A Guitton és a Bogdanov testvérek közötti párbeszéd egyik fontos tanulsága: A világegyetemet tekinthetjük úgy, mint olyan üzenetet, amit titkos kóddal, jelrendszerrel írt Valaki. Most kezdjük csak megfejteni a jelrendszert. Ki írta ezt az üzenetet? Valaki, az a világmindenségtől különböző Intelligencia, aki létrehozta az univerzumot, aki az evolúciót és az önszabályozás rendszerét elindította. Ez a tervező és szervező Szellem Guitton szerint a határtalan erejű Személyes Energia. Aki a másodperc milliárdnyi töredéke alatt mérhetetlen hőfokon (10 a 32. hatványon), felfoghatatlanul, szem számára érzékelhetlenül picinyke területen (10 a mínusz 33 centiméteren), azaz az atommagnál milliárdszor milliárdnyiszor milliárdnyi, tehát felfoghatatlan kicsinységben hozta létre. Ez az atomerőműveknél is milliárdnyiszor izzóbb hőfokú szeretet-aktus csak ezzel a személyes intelligenciával, a szeretet Istenével hozható összefüggésbe, senki és semmi mással! Einsteinnek igaza volt, van és marad: „Isten nem kockajátékos”...Hanem a legmagasabb szinten tervező szellemi-lelki centruma a mindenségnek. Ahogyan erről a teológusok gondolkodnak, azt a következő részünkben ismertetjük.

Egyesül a református és evangélikus egyház Franciaországban

Öt éves egyesülési folyamat után, 2013 májusában megtartja első zsinatát a Franciaországi Egyesült Protestáns Egyház, egyesítve a francia református és evangélikus közösséget.

Május 8 és 12 között, Lyonban kerül megrendezésre a Franciaországi Egyesült Protestáns Egyház első nemzeti zsinata, amelyen megválasztják az új egyház vezető testületét és elnökét, valamint hatályba lép az új Alkotmány. „Jézus Krisztusban mindnyájan egyek vagyunk, benne egyesül minden keresztyén, azáltal, hogy értünk adatott és feltámadott. Benne egyesül minden protestáns, az Úr kegyelmének felismerése által, a Biblia és az egyetemes papság által.” Felismerve az egység erejét, 2007-ben döntött úgy a francia református és evangélikus egyház, hogy megőrizve sokféleségüket, egyesítik intézményeiket, összefűzik hagyományait, létrehozva egy új egyesült egyházat.

A két egyház már korábban elismerte egymás tevékenységét, és szervezeti felépítésében is sok területen mutatott hasonlóságot. Az új egyházi alkotmány biztosítja a református és evangélikus kisebbségek

területi és nemzeti jogait; a hagyományok megőrzését; az egyeztetés lehetőségét; megőrzi a zsinati tanács határozatképességét; és lehetővé teszi a pénzügyek területén történő fokozatos közeledését.

A jórészt római katolikus Franciaország teljes népességéhez viszonyítva két kisebb egyházzal beszélhetünk. A 250.000 aktív tagot számláló református és 22.000 tagot számláló evangélikus közösség az egyesüléssel arra számít, hogy megállíthatják az évek óta tartó tendenciát, mely a hívek számának évi 1%-os csökkenését eredményezi. „Ugyan érzékeny és nehéz feladat, de együtt képes lesz a közösség hűen teljesíteni a Jézus Krisztus által ránk bízott feladatot: Menjetek el az egész világra és hirdessétek az evangéliumot.”

A májusi zsinaton beszédet mond Olav Fykse Tveit, az Egyházak Világtanácsának főtárgya, Metropolitan Ammanuel, az Európai Egyházak Konferenciájának elnöke, Philippe Barbarin, lyoni bíboros érsek, és Henriette Mbatchou, a Kameruni Evangélikus Egyház Nőszövetség elnöke. Az eseményen megjelenik a Taizei Közösség képviselője, a francia belügyminiszter és számos civil és egyházi, ökumenikus szervezet képviselője, Franciaországból és szerte a világból; kiemelve az egyesülés jelentőségét, és a jövőbeli együttműködés sikerességébe vetett reményét.

Forró Krisztina

Forrás: Eglise-protestante-unie.fr, reformatus.hu

Lejko Olga: Elmélkedés

A világmindenségben csak porszemek vagyunk.
Rövid életünkkel hangos zsvajt csapunk.
Vérig sértjük egymást, örökké harcolunk.
Pedig uralkodni más felett nem tudunk,
Mert nem az történik amit mi akarunk,
Hanem mindig az, mit nekünk szán Urunk.

Akkor mire való a sok gyűlölködés,
Viszály, harag, düh és a főnökösdés.
Hisz a földi létünk egy röpke pillanat.
Próbáld meg úgy élni, hogy jól érzed magad.
Fontos ha szeretnek és mi is szeretünk,
Mert nem tudjuk mikor, de végleg eltűnünk.

Ha magad nem tanulsz, majd az Isten tanít,
Ki mindent s mindenkit oly bölcsen irányít.
Mások véleményét tartsuk tiszteletben,
Hogy rólunk jó emlék maradjon meg benne.
Próbáljunk másokkal békességben élni,
Mert igaz megváltást úgy tudunk remélni.

Az ember úgy képes másokat szeretni,
Ha saját magát is tudja értékelni.
Igazi jó dolgot mi az Úrtól kapunk
Próbáljunk úgy élni, hogy mi is jók vagyunk.
Születés s halál közt van egy rövid élet
Utána mindenkit egy mércével mérnek.

GYÜLEKEZETEINK életéből

Édesanyák köszöntése

Május első vasárnapján, a **Lénártfalvai gyülekezetben** istentiszteletet keretében köszöntöttük az édesanyákat. Az istentiszteleten Nagy Andrea lelképásztornó szolgált Ézsaiás könyve 49,15 verse alapján. Ezt követően a helybeli

mekek Fejes Ágnes esperesi segédlelkész vezetésével köszöntötték az édesanyákat verssel, énekkel, majd ajándékokat adtak át a jelenlévőknek.

Hanván, május második vasárnapján 11:00 órakor kez-

gyermekek és fiatalok énekkel és versekkel dicsőítették Istent és adtak hálát az édesanyai, a szülői, nagyszülői szeretet ajándékáért.

Hasonlóképpen a **Runyai Református Templomban** is megtartottuk anyáknapi ünnepi istentiszteletünket. A gyer-

dődött az anyáknapi istentisztelet, melyet a Tompa Mihály Vegyeskar szolgálata, az óvoda, iskolás gyermekek verses, énekes biznyságtétele tett színesebbé.

A **Csizi leányegyházköztségben** sem feledkeztünk meg az édesanyák, nagymamák köszöntéséről. Az istentiszteleten helyi gyermekek is szolgáltak az ünnepi közösség előtt.

Alkalmainkért, és azért, hogy van kiket köszöntünk, legyen hála és dicsőség a Mindenható Istennek!

Nagy Andrea

Molnár Mária tanulmányi kirándulás

Fazekas László püspök, komáromi lelkipásztor áldásával, valamint a gyülekezet gondnokának Oláh Ilonának meleg, szívhez szóló szavaival, (miután elhelyeztük koszörűnköt a református templomban található Molnár Mária domborműnél), vágott neki 45 fős csapatunk a közel 370 kilométeres útnak.

A résztvevők három egyházmegyéből érkeztek: a komáromiból, a pozsonyiból és a

barsinak egészen legtávolabbi részeiből is.

A szakadó eső egyik résztvevő kedvét sem szegte, mindenki ajkáról buzgón zengett az imádság és az ének. Az autóbuzsban nemsokára felszabadult beszélgetések alakultak ki, így jó hangulatban telt a fárasztó utazás. A tanulmányi kirándulás, amely a „Molnár Mária nyomában” elnevezést kapta, annak a versenynek volt a fődíja, amelyet a 70. éve mártírhalált halt diakonissza,

misszionáriusnő tiszteletére hirdetett meg a Szlovákiai Református Keresztény Egyház Diakóniai Központja.

Utunk első állomása a Dunaalmási Református Szeretetház volt, ahol 130 közép- és súlyosan egészségében akadályozott férfiak töltik mindennapjaikat 84 alkalmazottal együtt. Nagyon jó érzés volt, hogy Marton Józsefné, az igazgatónő néhány munkatársával együtt már a kapuban vártak ben-

nünket. A köszöntés és a megismerkedés után, készségesen körbevezettek bennünket. Megtekinthettük a közös nappali helyiséget, a lakók szobáit, a különféle műhelyeket, ahol a lakóknak lehetőségük nyílik nap mint nap a kézműves foglalkozásokra, agyagozásra, hímzésre, ragasztásra, szövésre és üvegfestésre. Sokáig el tudtunk volna gyönyörködni a gondozottak által készített csodálatos holmikban. A lakók egy része nagyon kedvesen, érdeklődéssel fogadott bennünket. A többieknek pedig szinte fel sem tűnt, hogy ott vagyunk. Látszott, hogy hozzá vannak szokva a hozzánk hasonló kíváncsi látogatókhoz, ezt az igazgatónő meg is erősítette. Majd az udvarban tettünk egy sétát. A vendéglátás egy kisfilm megtekintésével ért végét, amelyben az otthon életébe kaptunk betekintést.

A következő helyszín Molnár Mária szülővárosa, Várpalota volt, ahol már a helyi gyülekezet lelkipásztora, Lukátsné Oroviz Piroska lelkész. Megtekintettük a helyi református templomot, majd elhelyeztük koszorunkat az Úr asztalán.

A harmadik megállóhely Budapest volt, ahol az Albert Schweitzer Szeretetotthont látogattuk meg. Csoportunkat Dani László, a Magyarországi Református Egyház Szeretet-

szolgálati Osztályának diakóniai referense üdvözölte. Az otthon munkatársai gazdagon megterített asztallal készültek, a szeretetvendégség elfogyasztása mellett lehetőségünk nyílt a kötetlen beszélgetésre, ismerkedésre, amely egy előadással folytatódott, melynek keretén belül a Magyarországi Református Egyház Szeretetszolgálati munkájába, tervezett programjaiba nyerhettünk betekintést. Az előadás után megkoszorúztuk az udvar végén található emléktáblát. Tanulmányi kirándulásunk legutolsó állomása a Bethesda Gyermekkórház volt.

Hazafelé sok szép hitvalló, erősítő éneket, dicséreteket énekeltünk az autóbuszban. Nagyon áldott és szép nap volt. Mindannyian sok szép emlékekkel gazdagodtunk, ugyanakkor lehetőségünk nyílt az önvizsgálatra, lehetőségeink, Istentől kapott javainkért való hálaadásra. Tudván, és ismervén az Igét: „...*Miđ van, amit ne kaptál volna?*” (1.Korintus 4:7)

Soli Deo Gloria! - számolt be a tanulmányútról Kalocsainé Lami Alexandra a komáromi egyházmegye diakóniai lelkipásztora.
- reformata.sk -

A változások ideje Szürnyegen.

Az a tény, hogy egy – egy gyülekezetben beszolgáló lelkészi váltás, avagy gondnok, illetve pénztáros váltás van, - nem egy nehéz fajsúlyú hír, mert ez bárhol egyházunkban is és más felekezetűeknél is megtörténhet.

A dolgok lényege a háttérben van, hogy mi is történt, vagy történik és ami még fontosabb, - tanulunk – e, okulunk-e, vagy javulunk-e általa ...

A körülmények úgy alakultak, hogy

Gőnci Árpád , gondnok

április 14.-én a délutáni istentisztelet keretében került sor a volt gondnokhelyettesünk és ma már új gondnokunk **Gőnci Árpád** eskütételére, melyet **if. Demes Tibor** beszolgáló lelkészünk vezetett le. A Péter I. 5:1-4 versei alapján:

„A köztetek levő presbitereket kérem én, a presbitertárs és a Krisztus szenvedésének tanúja és a megjelenendő dicsőségnek részese. Legeltessétek az Istennek köztetek lévő nyáját, gondot viselvén arra nem kényszerítésből, hanem örömezt, sem nem rút nyereszkeskedésből, hanem jóindulattal. Sem nem úgy, hogy uralkodjatok a gyülekezeteken, hanem mint példaképei a nyájának. És mikor megjelenik a főpásztor, elnyeritek dicsőségnek hervadatlan koronáját.“

Az eskütétel után virággal köszöntve, áldást kívánva munkájára, aki most már az új választásokig gondnokunk, pénztárosunk és harangozónk is egy személyben.

Ez után polgármesterünk és egyben presbiterünk Kalán Viktor felkérte **Tusai Viktort és feleségét Piroskát**, hogy fáradjanak az Úr asztalához, hogy megköszönhesse 30 évi önzetlen és buzgósgóság munkájukat,

Tusai Viktor , elköszönő gondnok és felesége Piroska

amelynek nyoma ékesen látszódik a templom belsejében és templomunk környékén is, - átadva a virágcsokrokat és az ajándékokat.

Ilyenkor akaratlanul is jönnek a gondolatok: Fel bírjuk-e fogni mennyit fáradozik egy-egy gondnok a gyülekezetéért. A mi esetünkben, ha csak a vasárnapokat és az ünnepnapokat vesszük számba: - több mint 1700 alkalommal jött az első harangszóra , hogy a „helyén legyen!“ - komolyan véve esküjének azt a záradékát, hogy az egy-

házam javát elébe helyezem saját ügyemnek.

Megbecsüljük-e, szeretjük-e őket buzgó-ságos munkájukért, hogy külsőleg szép, rendezett körülmények között dicsérhetjük Istent alkalomról – alkalomra?

Élettapasztalatból állíthatom: Minél többel teszünk, minél nagyobb áldozatot hozunk egy ügyért – annál inkább a magunkénak érezzük, dehát ezt csak az tapasztalhatja meg, aki gyakorolja. A külső szemlélők nem.

Próbáljuk csak meg: felszólítás nélkül rendbetenni a virágoskertet, vagy lekaszálni a fűvet a templom körül, vagy bármilyen munkát elvégezni, - ezáltal is kimutatna hova tartozásunkat. Mert hát hol mutatkozik meg hitünk, ha nem az egymás iránti szeretetben, illetve áldozathozatalban akár embertársi, akár gyülekezeti viszonylatban?

Az élő hit cselekvő hit, - ami szerencsénkre a volt és a jelenlegi gondnokunknál is tettekben nyilvánult és nyilvánul meg.

A Szűrnyeg-i híveknek olyan természetes volt évtizedekig, mint a levegővétel, hogy bármilyen akción mindig minden a legapróbb részletekig meg volt szervezve és bebiztosítva. Talán hiba és, ha a terheket a végtelenségig magára vállalja valaki, mert így a kis komfortérzésünk magától értetődőnek tűnik. Meg kell említenem többek között még egy dolgot, amire csak azok figyelnek fel, akik más gyülekezetből kerülnek ide, - ez tulajdonképpen a volt gondnokunknak az érdeme. A temetések körüli lelki terheket a legnehezebb elviselni az érintetteknek. Ezt Szűrnyegen úgy praktizálják évtizedek óta, (mivel távol lakott a beszoigáló lelkész) hogy a katolikus testvéreknek teret adnak a reformátusok a virrasztás alkalmával, és fordítva. Valójában egy falu lakosai vagyunk és fáj mindannyiunknak, ha elveszítünk egy-egy embertársunkat, jó ismerősünket. Viszont, ha együttérzést és tiszteletadást tapasztalunk a körülöttünk élőkől- bizony ez balzsam és könnyít a fájdalmak elviselésében. Ez az a „többlet“, amire vagy születik egy ember, vagy sem!

A közeljövőben is embertpróbáló feladat vár ránk, mert az éven lakhatóvá kell tenni egy romos épületet, hogy lelkészt hívassunk meg, és el ne veszítsük anyaegyházi státuszunkat. Csak remélni merjünk, hogy lelki ismeretes és a hozzáállás, mert sokszor ez nem csak pénzkérdés, sokkal inkább akarat és szeretetteljes jóindulat kérdése, hogy ott segítsünk, és azt amire képesek vagyunk.

Demes Tiborné
Szűrnyeg

A Lélek munkája

Már hagyománnyá válik a deregnyői Református Gyülekezetben, hogy a helyi iskola roma hittanosai Áldozócsütörtökön, Pünkösdkor az ünnepi istentiszteleten bizonyágtétellel szolgálnak. Az elmúlt év Pünkösdjén, amikor a Pátria Rádió élőadásban közvetítette az istentiszteletet a roma hittanosok is énekeltek, és versekkel hirdették Isten dicsőségét. Ebben az évben is Bányácsky Gyöngyi és Barkó Zsuzsa hitoktató pedagógusok vezetésével készültek az ünnepi szolgálatra. Az 52 hittanosból több mint húszan vettek részt az istentiszteleten.

A gyülekezet örömmel fogadta a kis közösséget, hisz roma családok gyermekei már az előző évtizedekben is részt vettek a hitoktatás alkalmain, konfirmáltak, részt vesznek az istentiszteleti alkalmakon. Ebben az évben pedig felnőtt nőtestvérünk konfirmált meg Virágvasárnapon. A Lélek munkálkodik, s adja a Mindenható, hogy lelkészek, presbiterek és a hívek közössége hűséggel végezzék az Úrtól kapott küldetésüket, s Ő a maga idejében megadja a növekedést is.

CsL

Lelkészebeiktatás

2013. április 21-én felemelő alkalomra hívogatta az ünneplő sereget a pozbai harangszó. Gyülekezeteinkben is megtörtént a lelkészebeiktatás!

Fazekas László püspök Jeremiás 1 alapján szolt az örömteli gyülekezet-hez. Többek között szolt a lelkészünkhöz is, hogy minden időben legyen bátorsága hirdetni Isten Igéjét!

A beiktatást **Kiss Pál** esperes végezte, aki a szimbólumok átadása mellett gyönyörű imádsággal küldte szolgálatba beiktatott lelkészünket. Urunk hallgassa meg fohászát!

Dukon András első igehirdetése beiktatott lelkészként Ézsaiás 43 alapján hangzott. „*Ne félj, mert megváltottalak, neveden szólítottalak, enyém vagy.*” - ez volt az az igevers, amit konfirmandusként kapott. Igehirdetésében elhangzott, mit jelent egy beiktatás gyülekezet és lelkész részére egyaránt! A beiktatás napjával elmondható, hogy gyülekezeteinknek igazán most lett saját lelkésze, lelkészünknek pedig gyülekezetei, mivel

már nem helyezhetik át!

A megválasztásra azért került sor, mert szolgálataiból biztatást nyerünk, igehirdetése hitünket erősítik és megnyugvásra találunk - ez az, amit nem szeretnénk elveszíteni, ezért történt meg lelkészünk beiktatása! Igen, most már a mi lelkészünk!

Ünnepeltünket a többi lelkész áldáskívánással köszöntötte, csakúgy, mint testvérgyülekezetünk is Nagyigmándról.

A köszöntők között ott volt a pozbai két énekar is, de lelkészünknek kedveskedtek három szavallattal is, aki meghatóan mondott köszönetet gyülekezetei bizalmáért.

Istennek legyen hála ezért az alkalomért, hogy mindhárom gyülekezet, a pozbai, a barsbaracska és a barsbesei hívek is egyformán érezték ezen alkalom fontosságát, lényegét! Isten áldása kísérje lelkészünket és szolgálatait!

Hajdú Rozália

Tanulmányi kirándulás

A deregnyői Református Tanulmányi Központ 2006 óta szervez különböző kirándulásokat, melyek célja szűkebb- és tágabb értelemben vett hazánk megismerése. 2013. május 8-án a Zempléni- és Ungi Egyházmegye lelkészeinek és gyülekezeti tagjainak mintegy 19 fős csapata kereste fel dél-kelet Magyarország műemlék templomait.

Megtekintésre kerültek Csenger, Csengersima, Szamosújlak, Gyügye és Nagyszekeres templomai, melyek nem csupán helytörténeti jellegükben fontosak számunkra, hanem az évszázadok formálta népművészet és református hitünk fejlődésének jegyeit is magukban hordozzák. Turistvándiban (Iske testvér-gyülekezete), az időnként – főleg az új kenyérre való hálaadás alkalmával – még mindig hasz-

nálatban levő egyedülálló műemlék vízimalomban tett látogatás után, a gyülekezet vendégszeretét élvezve, kemencében sült lángos mellett tett egy rövidebb pihenőt a kirándulók kis csapata.

Ezután Szt. Márcsreke felé vették útjukat, ahol megtekintették az egyedülálló népi csónakos fejtetőt, majd pedig Kölcsey Ferenc sírjénél Nemzeti Imádságunk szavaival emlékeztek meg a költőről.

Végezetül, Lónya templománál tették tiszteletüket, amelyet utoljára 2007-ben látogatott meg a lelkészek egy csoportja, s akkor még a restaurálók állványaitól alig lehetett látni, milyen freskókat rejtenek az ősi templom falai. A helyi lelképásztor ez alkalommal is szívesen fogadta a vendégeket, s örömmel mutatta be az immár befejezettnek tekinthető feltárásokat, amelyek történelmi korok művészetét és hit-felfogását vonultatják fel a felújított freskókon.

A kirándulók közössége megdöbbenéssel vette tudomásul, hogy a Lónyához közel levő, évtizedeken keresztül használt tiszai komp, magánkézbe kerülés után egyszerűen megszűnt, ezért az autóbussznak egy hosszabb út megtételére volt szüksége, hogy elérjék a következő vízi átkelőhelyet.

Mindezeket egybevéve, egy tartalmas és élményekben gazdag tanulmányi útnak lehettünk részesei, amelyért köszönet illeti a szervezőket és a turistvándi gyülekezet vendégszeretét, de főképpen a Mindeneknek Urát.

Györky Sz.

Haza – Látogatók

A második világháborút követően magyar nemesi családok százai menekültek el otthonukból tudva, hogy a „felszabadító” hadsereg ideológiája milyen fenyegetést jelent számukra. Így történt ez az 1730-as évektől Deregnyőn élő nagybirtokos Lónyay család leszármazottaival is, akik javaik nagy részét hátrahagyva hagyták el Deregnyőt, nem kevés értéket hagytak hátra: 27 000 kötetes könyvtár, családi képtár, kiváló ízléssel berendezett kastély, gazdasági

udvar és nagy kiterjedésű park. A korabeli fényképek árulkodnak arról, hogy ha nem is hivalkodó gazdagságban, de jólétben élő család földönfutóvá vált. Új otthonuk Ausztria lett, ahol lelkierejük és képességeik révén részévé váltak a polgári társadalom középosztályának. A Lónyay család leszármazottai május elején családi kirándulás keretében keresték fel néhány birtokaikat Deregnyőn és Olaszliszván. A deregnyői látogatás bizonyára kiábrándító lehetett a

már Ausztriában született nemzedékek számára, akik eddig családi fényképek alapján ismerték a család valamikori otthonát. A kastély falai állnak ugyan, de a belső átépítések következtében szinte meghatározhatatlan a valamikori szobabeosztás. A könyvtárterem létezik, mint kultúrterem, de a felbecsülhetetlen értékű könyvek túlnyomó többsége megsemmisült. Jelenleg a helyi, romák által látogatott iskola működik a történelmi falak között, s lassan az egész

épület iskolává alakul át, mivel a gyereklétszám miatt az 1-4 osztályos iskola 1-9 osztályossá bővül. (Néhai Hegedűs Lóránt ref. püspököt idézve: „Az ország azé, aki tele szüli!”) A kastély körül nincs park, nincs gazdaság, csak emlékek. A református templom, a valamikori családi sírbolt, amely ma katolikus kápolna, árulkodik arról, hogy a nagy múltú család valamikor tagjai szépítették és fejlesztették a községet, iskolát és tanítólakást, lelkészlakást építettek a gyülekezettel közösen. De aztán jött a rabló eszme, s annak lelketlen és telhetetlen követői, akik: „Amit a szem meglát, a kéz nem hagy!” vezérgondolathoz igazodva tették tönkre azt is, ami háború pusztítása után megmaradt. A „haza látogatók” már annak is örültek, hogy a valamikor családi fészek nem omladozik tovább, hanem folyamatosan megújul, s iskolaként szolgálja a

közösséget. A család tagjai sok új ismerettel gazdagították a vendéglátókat, hisz számukra a családtörténet és a falutörténet év-

századokon át egyet jelentett.

Csoma L

Horvátok és magyarok, magyarok és horvátok

Marci vagyok, 10 éves. Édesanyám magyar, Zsuzsinak hívják, édesapám pedig horvát, a neve Špiro, ezért tehát én horvát és magyar vagyok.

Az iskolában a tanító néni és én állandóan vitatkozunk ezzel a témával kapcsolatban.

- Te horvát vagy! - mondja a tanító néni.

- Nem, én magyar vagyok! - válaszol nekik. Erre ő megint: - Te horvát vagy!

Újra és újra elmagyarázom nekik, hogy én magyar vagyok. Ki tudja, meddig veszekedtünk volna, ha meg nem szólal az iskolai csengő, amely a következő tanóra kezdetét jelezte, ami környezetismeret volt.

- Tanító néni! Horvátország valaha Magyarországhoz tartozott. - mondtam nekik a következő alkalommal.

Erre ő így válaszolt:

- Marcikám, Horvátország szövetségben állt Magyarországgal. Láthattad a horvát címet a magyar Parlament homlokzatán.

Ekkor arra gondoltam, hogy miért kell az én tanító nénimnek állandóan túlbonyolítania a dolgokat. Elővettem egy régi, történelmi térképet, és mind a ketten csodálkoztunk, hogy milyen nagy is volt azelőtt Magyarország.

Ekkor eszembe jutott még valami, megemlítettem, hogy milyen jó is a lecsó vagy a halpaprikás. Erre a tanító néni gúnyolódva visszakérdezett:

- Melyik halpaprikás jobb, a szlavón vagy a magyar?

- Én a szalonnát, a zsiros kenyeret és a töpörtyüt szeretem a legjobban!

- Tényleg igazi magyar vagy, de ne kerülj ki a témát! Melyik a jobb halpaprikás?

- A magyaroké, mivel a legjobb pirospaprikát Magyarország területén termesztik, ezért jobb a magyar kolbász, mint a szlavón kulen.

- Igen, a paprika tényleg jó minőségű, de mi van a hallal?

- Valójában nem tudom, hogy milyen a magyar hal, mivel az én anyukám mindig tengeri halból készíti. - válaszoltam nekik.

- Tehát akkor jobb a horvát hal? - kérdezte diadalmasan a tanító néni.

A méregtől erre már nem tudtam válaszolni, ezt a tanító néni is észrevette, ezért tovább folytatta a csipkelődést:

- Szóval sokkal jobb magyarnak

lenni? Nézd, milyen szép a tengerünk!

- Nekünk, magyaroknak is van tengerünk, a Balaton!

- A Balaton csak egy tó, és ráadásul horvátul még a neve is így hangzik: Blatnjavo jezero (azaz magyarul Sáros-tó).

Erre édesapám - a nagymamájától hallott - gondolatával válaszoltam, aki azt mondta, van egy régi mondás: „Mit érdekel engem, hogy Magyarországnak nincs tengere, ha van haditengerészete!?” Majd hozzátettem: - Tényleg nem érdekel, amikor nekem van tengerem, csak kinézek az ablakon, és a házunk erkélyéről látom a gyönyörű, kék Adriai-tengert.

Nem hagytam, hogy a tanító néni újra kihozzon a sodromból, így folytattam tovább:

- De tanító néni, veszekedhetünk mi itt órákon át. Sohasem lesz vége. A magyarok és a horvátok is büszkék arra, amilyük van, de én gazdagnak érzem magamat. Mivel anyukám magyar, kiskorom óta lehetőségem van egy másik nép nyelvével, hagyományával, kultúrájával is megismerkedni, és ezt nem veheti el tőlem senki!

A tanító néni erre már nem tudott mit válaszolni. Egyetértően bólogatott, és azt felelte: - Valójában nem az a fontos, hogy milyen nemzetiségűek vagyunk.

Rogosić Marci (10 éves)

BOLDOGOK A LELKI SZEGÉNYEK, MERT ÖVÉK A MENNYEK ORSZÁGA (Mt.5,3)

Gondtalan gyermekéveim vasárnapjain, atyai nagyapám kezemet fogva hívott, és vitt az istentiszteletekre. Csillogó szemekkel néztem a templom mennyezetére festett csillagokat, hallgattam, bár nem érttem az igemagyarázatokat, sem az énekelt zsolotárkö szövegét. Az énekek dallamait szerettem, és soknak a melódiáját dúdolgattam, mi a lelkésznek is tetszett, megdicsérve mondta, hogy ilyen kántorra lesz majd szüksége. Nagyon büszke voltam. Gyermeki elmém nem érttem a szószekekből elhangzottakat, de azt sem, hogy a kis Jézus miért éppen ilyen zord téli időben született, és szép tavasz napon kellett meghalnia.

Jöttek az iskolás évek, hol olyan ismeretekkel töltötték lelkemet, amelyek okán a rendszeres Istentisztelet látogatásaim elmaradtak. Lelki megingásomat tetézte anyai nagyapám, - aki gondnoki és kántori szolgálatot végzett Urunknak és a gyülekezetnek - súlyosan megbetegedett, és fiatalon eltávozott e földi világból. Nem érttem Istennek ezen cselekedetét, hogy elvette tőlünk, hisz oly sokat kértük imáinkban a kegyelmét, és mégis, nagyapa meghalt.

Később, távol a szülői háztól, gyökereimtől, középiskolába kerültem és én is, mint az akkori ifjúság ún. „nagy generációjának” tagja lettem. Templomi látogatásaim megszűntek, csak nagy ünnepeken mentem, de akkor is csak szüleim iránti tiszteletből, és a barátaimmal való találkozásért. Materialista neveléssel, tündöklő, világmegváltó gondolatokkal töltötték meg naív, éretlen lelkem, és én engedtem a csábításnak. Amint az iskolában, később a munkahelyi politikai iskolázásokon, a médiából „oltották” lelkem a tiszta és dicsőséges jövő eljövételének ígéreteivel. Biztatásuk magasztosan ravasz volt, elhitették velem, hogy a mi generációnk váltja meg a világot, mert mi vagyunk egy jobb, igazságosabb, eljövendő rendszer alapkövei. Elhittem, hátat fordítottam a Mindenhatónak, mi több, még a nevét is káromoltam úgy, amint azt a „nagyoktól” hallottam. Életem botlásaiért, éretlen eleséseimért is Őt vádoltam. Urunkkal szembeni ellenszenvemet tetézte édesapámnak fiatalkori halála, aki abban az időben távozott e földi világból, mikor a legnagyobb szükségem lett volna a tanácsaira, útbaigazításaira. Zúgolódtam, lázadoztam Urunk ellen. Súlyosnak, elviselhetetlennek éreztem keresztm mázsás terhét. Tanácstalan voltam. Mintha egy mély gödörbe süllyedt volna testem-lelkem. Magamban segítségért kiáltottam, de nem

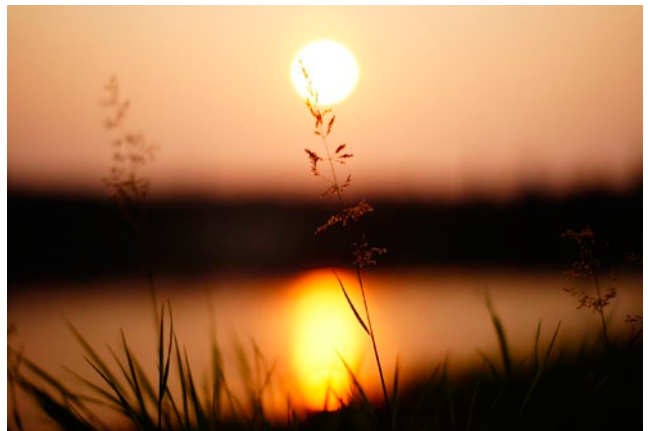
jött sehonnan, még az oly csodásnak, könnyűnek, igazságosnak ígért állami rendszer szellemiségéből sem. Lelkemben halott lett a dicsőséget, a tündöklést és a világmegváltást ígért jövő. Kerestem a megoldás lehetőségét, de minden erőfeszitésem kútba esett. Emberi igyekezetem hiábavaló volt.

Sok idő eltelté után, lassan feltápáskodtam e holt gödörből, de lelki látásomat még sokáig köd borította. A köd felszállt, és a kép, mi elém tárult, csak a hajszának, a „munkaharcnak”, a tervteljesítésnek látomása volt. Bár a békeharcot, a munkaharcot utáltam, de mégis engedelmes, mint egy jól hangolt hegedű lettem, melynek vonóját a nem éppen szeretett „testvér” húzta húrjaimon. Hívtak, mentem, küldtek, mentem de minden tettem csak a mesésnek ígért, de céltalan hajszának a létét töltötte ki. Tanácstalan tévelygésben lelkem elfásult, üres és szegény lett. Egyszer aztán, olyan, mindeddig ismeretlen személyek társaságába kerültem, - nem én közeledtem hozzájuk, - ők jöttek felém, és egy idő református lekipásztor is, kitől még egy új Bibliát is kaptam. Nem érttem, hogy miért, mi okból jönnek hozzám. Keztem olvasgatni az ajándékba kapott Bibliát, és minden alkalomkor oly csodás és kellemes érzés lett úrrá rajtam. Este alig vártam, hogy reggel legyen, munkámból siettem otthonomba, mielőbb olvasni a Szentírást. Gyermetegen, csodálkozva örültem, és éreztem, mintha keresztm súlya könnyebb lenne.

Egy-két hónap elteltével kezdtem megérteni, hogy az ismeretlen barátaim nem véletlenül, önszándékukból jöttek hozzám, hanem a Mindenható akarata vezérelte őket, hogy megmentessék még ez az egy eltévelygett bárány. Megértettem, hogy a segélykiáltásomra Isten ezen felebarátaim által válaszolt. Mivel nincsennek véletlenek, bizonyos voltam abban, hogy minden Isten akaratából történt. Urunktól kaptam oly bölcsességet, /„Istennek félelme, a bölcsesség kezdete.” Mózes/ hogy a Bibliában leírt minden szavát, üzenetét érttem. Boldogság volt számomra mindez, hogy ismét megtaláltam életem értelmét, úgy mint gyermekkori indulásomkor, éreztem a kegyelemnek,

szeretetének, a megbocsátásnak simogató melegét. Urunk, a megüresedett, szegény lelkemet, /boldogok a lelki szegények...Mt./ a Szentlélek által egy új lélekkel töltötte meg, de nem az Ő testembe, hanem az újjá született testbe. /Mt.9,16,17/ Abba, amelyik odaadta magát Urának. Ő nem tesz új posztóból foltot a régi ruhára, sem új bort nem tölt régi tömlőbe. Urunk elfogadott, bár nem mentem a kilenc órás szőlőmunkásokkal, csak a későbbi órában, de, ahogyan azok a szőlőmunkások megkapták napi bérüket, úgy nekem is annyit fizetett - és fizet majd a dicsőségben Ő nála. Visszataláltam a sötétségből a világosságba, és ez nyugalmat adott lelkemnek. Dicsőség Urunknak. Lélekben visszatértem a gondtalan gyermekkoromba, tudva azt, hogy életemben minden csak az Úr akarata szerint történik.

Ez az időszak volt számomra a Pünkösöd ereje, mikor is az ígért Pártfogó ilyen képpen jött el hozzám elhozva a kegyelemnek és

reménységnek örömteli létét. Legyen áldott érte az Úr.

Kegyelmes jó Atyánk az Úr Jézus Krisztusban! Hálát mondvá köszönöm, hogy Szentleked által erősíteni akarod hitemet a megigazulás, a megbékélés és az üdvösség reményében. Köszönöm a keresztnek terhét, mely alatt erősíted lelkem és felkészítet hitem e militarizált világban burjánzó nyomorúságok elszenvedésére. Köszönöm az ígéretet és a lehetőséget, hogy szenvedéseink majd egyszer örök örömet szereznek Tenálad. Kérlek, légy minden napjaimban, légy egyházunkban, nemzetünkben és légy a Te népedben, mely a Te kegyelmedből fakadó segedelmedért esedez. Itasd meg szomjúhozó lelkünket, és övd e világ száradt szellemiségű pusztaságától. Tiéd a hatalom és a dicsőség örökkön-örökké. Ámen

Árvas János

Csalódott vagyok! És akkor...?(!)

„**Én pedig Istenhez kiáltok, és az ÚR megsegít engem.**” (Zsolt 55, 17.)

Üdvözöllek ismét a mindennapos problémák terepén. Személyre szabott, hogy milyen szinten mélyültél már el, vagy mélyülsz folyamatosan eme nagyon csúnya fogalom mindenféleségében. Mint mindent, ezt is meg kell tanulnunk kezelni, mihamarabb. Ha ez nem megy, vagy nem is próbálkozunk vele, akkor a saját szemünkben is gyengék, világiak és gyávák vagyunk. Vagy legalábbis annak kellene éreznünk magunkat, ha kicsit is értékes számunkra a Jézus Krisztusba vetett hitünk és életünk.

Észrevehettük, „megszokhattuk”, hogy hívó embernek lenni nem egyszerű dolog. Soha senki nem ígérte, hogy az lesz, sőt, kemény megpróbáltatások, feladatok sora „áll az utunkba”. Emiatt pedig az életünk egy jobbra-balra-egyenesen-állj... táblasorozat helyes variációinak folyamatos keresését és annak betartását jelenti. Persze csak akkor szükséges ez a nagyon „stresszes” ön- és döntés-kontroll-sorozat, ha némiféleképp meg akarjuk ütni keresztyén hitünk mércéjét. Ebből a mondatomból pedig nem az ütés szót kell kiemelni, ugyanis nagyon sokszor a csalódottság érzésének okai nem mások, hanem mi magunk vagyunk. A mi felfogásunk, nézőpontunk, magaviseletünk, vélekedésünk, megnyilvánulásunk.

Ecsetelhetném most én is azt, hogy mennyire csalódtam már emberekben, hívő és hitetlen-, magas rangú és szegény-, magyar és külföldi-, ideges és nyugodt-, szőke és barna emberekben, egész nemzetben, kultúrában, politikában, időjárás-előrejelzésben, gyermekben és felnőttben, építlettervezőben és kéményseprőben, de akár egy barát magatartásában... „Természetes” és mindennapos talán, hogy az ember elégedetlen és csalódott, még akkor is, ha nem önközpontú, hiszen tényleg nagyon sok igazságtalanság történik. Bőven lenne mit felsorakoztatnunk, ami miatt ömlenghetünk és ömlengünk is naphosszat, panaszkodva fűre-fára, okkal vagy épp csak úgy, megszokásból.

Gondoljunk csak bele, milyen egyszerű másokban keresni és találni hibát... Túl egyszerű. Pont ez a jele annak, hogy rossz úton haladunk. Először: elpocskélt idő, mert a csalódottságunkkal nem fogjuk megváltani a világot. Másodszor: bűnünkben is rossz érzés kavargó emiatt, ami akarva akaratlanul is átragad másokra. Harmadszor: ezen tevékenységünk kitölti akár teljes életidőnk, és betölti azokat a helyeket,

amelyeket másnak kellene: a jó Istennek és az Ő Igéje szerinti magatartásnak. Szóval „a hiba az Ön rendszerében van” – vírusirtás szükségeltetik. S mivel ez már az emberek többségébe egy nagyon berögzült negatívum, nap mint nap kell magunkat ellenőriznünk, ha épp panaszkodáson kapjuk magunkat. És elhallgatni, mert a folyamatos, már ezerféle módon megfogalmazott, ugyanazon globális és mindennapos probléma mindig ott lesz, csak mi változtathatunk. Mégpedig a hozzáállásunkkal. Azzal, hogy nem a csalódottságunkkal és annak mértékével fogunk foglalkozni, vesztegetni erre szapora lélegzetvételünket, hanem megállunk, még egyszer: megállunk, hallgatunk és magunkba fordulunk. Nem a világ felett ítélkezünk, hanem magunkba fordulunk (Mt 7, 1-6). Nem a szomszédot nézzük, hanem magunk elé állítunk tükröt. Nem a világi híreken sopánkodunk, hanem elővesszük Bibliánkat

Simon András grafikája

és elkezdjük olvasni a napi Igét. Nem osztályrészünk az ítélkezés, jogunk sincs rá, és ha jobban magunkba néznénk, időnk sem maradna rá. Igen, ez a nehezebb, a keskenyebb út (Mt 7, 14). Te választasz. Van szabad akaratod, eldöntheted, hogyan élsz vele. Én leírhatom, a lekipásztorod prédikálhat róla minden alkalommal, olvashatod a Bibliában, de te döntesz róla, hogy elfogadod-e, vagy sem. Ha pedig elfogadod, márpedig keresztyén hited szerint „hiszed és vallod, ígéred és fogadod”, akkor itt az ideje a megvalósításnak.

Nagyon nehéz úrrá lenni magunkon. Nagyon nehéz úrrá lenni ösztöneinken, idegeinken, vágyainkon, olyan, mint beleharapni egy óriási savanyú szőlőbe. S miután beleharaptunk, meg kell ízlelni, átrágni és le kell nyelni, meg kell emészteni. Igen, ez a nehéz. Viszont gyakorlat teszi a mestert, s hitünk gyakorlásához mesterien kell hozzáállnunk. Meg kell tanulnunk megemészteni a világi csalódottságot, egyénien fűszerezni saját életünket, méregteleníteni szerveze-

tünket, néha diétára fognunk magunkat, és sok vitamint fogyasztva megpróbálni megtartani a helyes étrendet. Igen, kell hozzá gyomor, kell hozzá mértékletesség, mert a legerősebb gyomor sem képes azonnal befogadni mindent. Viszont, ha az ember tényleg odafigyel a helyes és rendszeres táplálkozásra, nem lesz gond. Lehet, hogy becsúszik majd itt-ott egy gyomorrontás, sőt lehet, hogy néha ledönt lábunkról egy kiadós betegség, viszont a legmegfelelőbb Orvost megkeresve, és az immunrendszerünket megerősítve, újra talpra állhatunk. Nem nagy falat ez nekünk, csak végre akarnunk és hinnünk kellene, hogy szükségünk van az egészségesebb életmódra. Vagy, ha már elkezdjük, akkor ne kacsingassunk jobbra-balra, mert a látszat csal.

Használhatunk bármilyen hasonlatot, a lényeg nem változik: ki kell gyógyulnunk a csalódottságokból. Fel kell hagynunk azzal, hogy saját magunknak sorozat-gyártunk okot a csalódottságra. A világban pedig mindig is lesznek olyan emberek, akiket nem érdekel az Isten országa. Mi hirdethetjük és továbbadhatjuk az Igét, imádkozhatunk értük, hogy elfogadják, akarják ők is, de ha ezután sem teszik, akkor a továbbiakban ez már nem a mi feladatunk. „Legyen meg a Te akaratod” – ez nem azt jelenti, hogy feladjuk, hanem azt, hogy Rábizzuk Őrá, Akire tartozik az elbírálás. Ha pedig ezt megtettük, akkor térjünk vissza saját magunkhoz, mert a saját magunk megjobbítása az a mi feladatunk, mégpedig a Megváltóba vetett hit által.

Sokszor csalódtam már én is saját magamban. Azért, mert nem voltam ura tetteimnek, gondolataimnak, cselekedeteimnek, vágyamnak, akaratomnak, nyelvemnek és kezemnek... egészen kicsi dolgoktól a nagy tettekig. Sorolhatnám és hinhetném magamra a hamut, jó sok kellene talán, de az önmarcangolás, önostorozás nem megoldás. Ez jó képmutatásnak és önsajnálatnak, de a Krisztus szerinti életnek nem felel meg. Bűnbánatot kell gyakorolnunk, de nem nyilvánosan, mint a farizeusok, hanem belső szobánkban, igazi bűnbánattal (Mt 6, 5-15). Be kell látnunk, hogy igazi, örömteli változás akkor lesz az életünkben, ha erőt veszünk magunkon. Büszkeségünk és méltóságunk féltése helyett azt tartjuk fontosnak, hogy Isten gyermekeként helytállóak legyünk magatartásunkban, s az örök élet koronájának elnyerésére „gyűjtsünk” lelki értékeket. Őszintén, nyitottan, önzetlenül kellene megnyilvánulnunk, s közben uralni feltörő indulatainkat, megkérdezve magunktól: ha ezt

most kimondom, vagy megteszem, az Istennek tetsző lenne?

Tetteink és gondolataink helyreigazításához pedig a rendszeres gondozás és karbantartás a kulcs. „Minden napnak meg van ugyanis a maga baja”, így ne halasszuk tovább azt, amit ma megtehetünk. Mindenre van megoldás. Mindig meg fogod találni a választ (Mt 6, 25-34), csak magadhoz kell vened a Szentírást. Minden nap, ha kell, egy nap többször is. Mert a csalódottság, kiábrándultság, keserűség mindig meg fog találni Téged. Azonban tudnod kell, hogy közösen erősebbek vagytok nála: Te és a jó Isten együtt.

Ha mindezt minden nap gyakoroljuk, két legyet üthetünk egy csapásra: jobb emberré válhatunk, és talán a „szomszéd” is értékesebb témával kopogtat majd az ajtón.

Esetleg ezen túl gyakrabban jársz majd az Isten házába is. Ez a folyamat tényleg nehéz feladat, ha valóban lelkiismeretesen tesszük. Lépésről lépésre kell haladnunk. Vigyáznunk kell megnyilvánulásainkra. Ne váljunk az ördög játékszerévé azért, mert csalódtunk, vagy mert minket csaltak meg, esetleg mi okoztunk csalódást másnak. Ne gyarapítsuk azt, amire mi magunk is panaszkodunk, mert akkor ugyanolyanná válunk. Ez olyan, mint aki elhiszi a rosszindulatú pletykát. Ugyanolyan akkor mint az, aki kitalálta és továbbadta, semmivel sem jobb, sőt: meghallgatja, kárörvend, rágódik rajta és továbbadja másoknak, mindeközben pedig még csalódott is. És természetesen, mindezek után is a másokban, nem saját magában. Sajnálatos dolog, viszont itt kell beleharapnia a savanyú szőlőbe mindazoknak, akik nem

akarnak ilyen százalmas sorsra jutni. Próbáljuk ne meghallani a sok negatívumot, próbáljunk jó- és segítő szándékkal nézni felebarátainkra és embertársainkra. Nem naivan, nem kiszolgáltatottá válva, hanem Isten Igéje szerint táplálkozva és táplálva.

Úgy gondolom, sok imádságnak kell még elhagynia szánkat, hogy úgy érezzük, tényleg tettünk valamit a világunkért. Azonban a legfontosabb, hogy ezt soha ne érezzük tehernek, hanem feladatnak, küldetésnek, és igyekezzünk saját magatartásunkkal, példamutató életünkkel kezdeni a sort... Ehhez kívánok sok erőt, hitet és kitartást: **„Vesd az ÚRra terhedet, és ő gondot visel rád! Nem engedi sohasem, hogy ingadozzon az igaz.”** (Zsolt 55, 23).

Režić Annamária

Izrael – Ország? Nemzet? Gyülekezet? 1956-1967

A Sínai-félszigeten vívott háború befejezését 1956. november 6-án, a lakosság nagy örömmel fogadta. Nemsokára azonban csalódnia kellett, mert a nagyhatalmak döntése értelmében Izraelnek ki kellett vonulnia a félszigetről. A döntésnek megfelelően az izraeli csapatok 1957. márciusáig kivonultak a Sínai-félszigetről és a Gázai övezetből, átadva a felügyeletet az ENSZ békefenntartó egységeinek. Aránylag nyugalmas évek következtek, amely években az ország a gazdasági megerősödére volt a legfőbb cél. Egy nagyon fontos eseményre került sor, nevezetesen Adolf Eichmann perére. Ezekben a hetekben az ország kollektív tudata a náci üldözés időszakára összpontosított. A másik fontos esemény a bevándorlók létszámának növekedése volt. Mintegy 300 000 zsidó tért vissza Izraelbe 1966-ig. A politikai élet egy nehéz időszakot élt át, mivel David Ben Gurion lemondott és kilépett az izraeli Munkapártból. Utóda Levy Eschkol lett. A külpolitikában az ország megerősítette kapcsolatát több ázsiai országgal és új kapcsolatot épített ki afrikai és dél-amerikai országokkal. A gazdaság és tudomány terén határozott fejlődés volt tapasztalható. 1964-el kezdődően ismét megkezdődött a palesztinok beszívargása Egyiptomból. Ez azért is veszélyes volt, mert Jassir Arafat ebben az évben alapította meg a Fatah palesztin szervezetet, amely hamar vezető szerepre tett szert a különböző terror csoportosulások között. Nagy biztonsági problémát jelentett az északi határ biztosítása is, amikor elkészült a nemzeti vízvezeték. Szíria és

Libanon azonnal megpróbálták saját területükön elvezetni a Jordán folyó vizét, hogy Izrael ivóvíz nélkül maradjon. Erre Izrael fegyveres választ adott. Ez volt a Szíriával vívott „víz-háború”. Egyiptom a helyzetet kihasználva egyre inkább veszélyeztette Izrael atomkutatói programját a Negev-sivatagban levő Dimona központban. Amikor 1967. áprilisában egy szíriai és izraeli légi csatában hat szíriai gépet lelőttek, Kairó Damaszkusz mellé állt és május 15-én az egyiptomi csapatok bevonultak a Sínai-félszigetre. Az ott állomásozó ENSZ csapok, akiknek a fegyvermentes övezet fenntartása lett volna a feladatuk, semmit sem tettek az egyiptomi csapatok távoltartására. Ez Egyiptom részéről a fegyverszüneti egyezmény egyértelmű megszegését jelentette, s lezárta a Vörös tenger kijáratát is a Tiran szorosnál. Az ENSZ csapatok ezek után elhagyták a Sínai-félszigetet, ami azt mutatta, hogy Izrael nem bízhat az ENSZ-ben. Kairó és Damaszkusz nyíltan háborúra készült Izrael ellen. Az ország számára nem maradt más lehetőség, mint szintén készülni a háborúra. Behívták a tartalékos katonákat, Levy Eschkol Mosche Dayant nevezte ki a védelmi minisztérium élére. A zsidó állam 1967. június 6-án megelőző támadást intézett Egyiptom, Szíria és Jordánia ellen. A hatnapos háború meghozta a felszabadulást és újraegyesítést a bibliai főváros Jeruzsálem számára.

Aviel Schneider, *Israel Heute*
Ford. Csoma László

„Gondolj Teremtődre ifjúságod idején...”

(Préd. 12:1)

A Bibliában olvasható Prédikátor könyvének fő gondolatai, ma is megfontolandó tanításai, eredetileg a közel háromezer évvel ezelőtt élt bölcs Salamontól, Izrael templómépítő királyától származnak. Ezeket a szakirodalom szerint egy ismeretlen szerző gyűjtötte össze és kommentálta valamikor Kr. e. 300 és 200 között.

Külön fiataloknak szánt a tizenkettedik rész, amelyben a későbbi összeállító a korabeli görög filozófia hatása alatt mindent hiábavalóságnak tart. Például a munkát is, holott mi tudjuk, hogy Isten a becsületes munkát megkoronázza (Zsolt. 65:10-14); a bölcsességet is betölti lélekkel, „értelemmel és képességgel mindenféle munkára...” (2Mózes 35:31-32). Tehát a földi élet számunkra nem hiábavalóság. Az Újszövetség népeként ezt már jól tudjuk, ha Istennek tetsző életünkkel, Krisztusba vetett hitünkkel, Isten kegyelmében bízva az örökélet reménye él szívünkben.

Örök érvényű az intés: „Gondolj Teremtődre ifjúságod idején...”. Mert ugye mennyi mindenre gondol a mai fiatalság. Napi élvezetekre, örömökre, szerelemre, sikerekre... Sokan, ha hallják a figyelmeztetést, nem is értik, hogy tulajdonképpen mire is kell gondolni. Mert nem részesültek vallásos nevelésben, nem ismerik a bibliai alapfogalmakat, pl. azt, hogy mindeneiket, az embert is, Isten teremtette. Sokan azt sem tudják, hogy Isten felelősségre von, megítél tetteinkért, a fiatal

évek büneiért, a rosszért, az élet sok-sok mulasztásáért (Préd. 11:9-10).

A figyelmeztetést hallva az Istent még nem ismerő fiatal szinte megriad, mert azt hiszi, hogy szabadságában akarja valaki korlátozni. Pedig nem erről van szó. A Prédikátor félti a fiatalságot, és meg is érti, amikor biztatással kezdi intelmét: örvendezz, légy jókedvű, élj szíved vágya szerint, ahogy jónak látod, de mindezekért Isten megítél téged!

Mi az, hogy megítél, mi tulajdonképpen az isteni ítélet? – teszi fel sok fiatal a kérdést. Ezért nagy türelemre, kitartó munkára, sok-sok beszélgetésre van szükség ahhoz, hogy

megértsék és komolyan vegyék azt, amit Isten ítéletéről tudunk. Íme, két Szentírásból vett idézet: „Ezért nem állhatnak meg a bűnösök az ítélet idején...” (Zsolt 1,5), „Mindnyájunknak leplezetlenül kell odaállnunk a Krisztus ítélőszéke elé, hogy mindenki megkapja, amit érdemel...” (2Kor 5,10).

Ha valaki megérti az örök kárhozát és az örök élet közötti különbséget: elkezd gondolkodni az idézett figyelmeztetésen, elkezd tudakozódni, hogy mi is hát a teendő. Ezt a Prédikátor érthetően így summázza: „Féld Istent, és tartsd meg parancsolatait”. Ifjúságotól fogva! Nehogy az illanó élet éve elszalasztott lehetőségként múljanak el. Erre

a régi bölcselő külön felhívja a figyelmet. A későbbi évekre gondolva pedig képletesen, biztatólag mondja, hogy az istenfélők könnyebben viselik el a rossz napokat. A kor előrehaladtával nem riasztja őket a sötét; az elhomályosult látást lelki szemek segítik ki; a hajnali madárszóra történő korai ébredés a még tartó kegyelmi idő bizonyítéka; a régi hangos énekesző pedig halk hálaadó hozsanna. Nem hiábavaló az élet, mert sok feladatot, Istentől kapott megbízatást kell teljesíteni, és abban értelmet látni, aminek jutalma a bűnbocsánat és az örök élet.

Dr. Sándor Károly ny. lelkész

A Kárpát-medence Reformátussága

Kiskövesd a Zenei Fesztiválra utazik

Egy felvidéki református falu énekkara felkerekedik, hogy részt vegyen a Református Zenei Fesztiválon. Elkísérjük őket Budapestre, péntek reggeltől szombat estig újra és újra hírt adunk róluk a honlapunkon. Tartsanak velünk!

Kiskövesd egy apró magyar falu Kelet-Szlovákiában, közvetlenül a határ mellett. A Tarbucka hegy déli lejtőin fekszik, napsütötte szőlőskertek ölében. Festői környezet, finom borok és szorgalmas, barátságos emberek tették ismertté a bodrogközi települést. A kövesdiek mindig is híresek voltak az összetartásukról és a múlt iránti tiszteletükről, hagyományörző csoportjuk messze földre járt szerepelni, úgy tíz éve tájházuk is lett. A lakók többsége gazdálkodik is a munkája mellett, már ha van munkája – a keleti végeken ugyanis ez egyre ritkább. Az egyik kertben traktor, a másikban fóliasátor áll, de mégis hagyományosan szőlőtermesztő falu ez.

A négyszázötven fős település lakosainak döntő többsége református keresztyén, egy-egy istentiszteletre százan, százharmincan is összegyűlnek az 1903-ban épült templomban. A református énekkar aktívan szolgál a gyülekezeti alkalmakon, rendszeres fellépője az egyházi kórustalálkozóknak. Néhányan közülük tavaly már részt vettek a

Református Zenei Fesztiválon, s énekeltek a Kárpát-medence reformátusaiból verbuválódott ötszáz fős kórusban is a Nemzeti Múzeum lépcsőjén.

Kiskövesdi reformátusok a tavalyi zenei fesztivál első napján (kép: Sereg Krisztián)

Élményekkel telve érkeztek haza, s idén már egy autóbuzsnyí ember indul péntek reggel Kiskövesdről Budapestre, hogy részt vegyen a református egység ünnepén. Mi is velük tartunk, hogy bemutassuk útjukat, élményeiket a fesztiválon, s hogy közelebbről is megismerjük őket. A reformatus.hu-n újra és újra hírt adunk a csoportról, péntek reggeltől szombat estig frissítjük szöveges és fényképes tudósításunkat. Tartsanak velünk!

Fekete György, képek: Asszonyi Eszter

Az egyházak jövőképe a népszámlálás után

Református, evangélikus és katolikus vallástörténészek, egyházvezetők kerekasztal-beszélgetés és könyvbemutató keretében vitatták meg a népszámlálási eredmények okait és a történelmi vallási közösségek egyházképét a Károli Egyetemen.

„Az ember nyitott a természetfölöttire, megvan az igénye, hogy valaki ezt a helyet betöltse. A létszámcsökkenés mögött inkább az intézmények iránti bizalmatlanságot látom, és itt fel kell tennünk a kérdést, hogy mennyire képviseltük helyesen az evangéliumot” – kezdte a beszélgetést Kránitz Mihály vallástörténész, a Pázmány Péter Katolikus Egyetem tanára, miután Herjeczki Kornél, a Harmat kiadó vezetője köszöntötte az egybegyűlteket a Károli Egyetem

Bölcsészettudományi Karának dísztermében május 8-án. „Pál nem esett kétségbe, amikor Európába jött, mi se

felejtjük el, hogy az egyházak, az emberek is változnak, hol csökkenés, hol növekedés figyelhető meg az egyházakban. Manapság, a szekularizáció korszakában különösen nehéz a helyzetünk, mert az emberek számára a karrier, a fogyasztás, az utazás került középpontba, és meglehet, hogy úgy élnek az életüket, hogy a nagy kérdések mellett elmennek.” – mondta a vallástörténész.

„Az egyháztagság esetében nincs akkora különbség” – jegyezte meg Szűcs Ferenc, a Károli Egyetem Hittudományi Karának professzor emeritusa, ám a fogyásból le kell vonni, hogy az érdeklődés alábbhagyott.

Ittész János, a Magyarországi Evangélikus Egyház nyugalmazott püspöke felelevenítette, hogy az előző népszámláláskor, 2001 tavaszán a történelmi egyház püspökei pánikban várták az adatokat. Aztán „volt halleluja”, mert jóval rosszabbra számítottak. Ami az evangélikusokat illeti, a mostani szám több mint a 2001-ben nyilvántartottak száma. Ugyanakkor a püspök felhívta a figyelmet a népszámlálás hátulütőire: tud olyan 230 lelkes dunántúli településről, ahol szinte mindenki evangélikusnak mondja magát, a statisztika azonban csak három evangélikust hozott ki. A csökkenés okai között keresgélve arra jutott, hogy „a pásztori felelősség nem lángolt bennünk, a ránk bízottak keresésének a felelőssége. Isten nem azt fogja számon kérni, hogy hány lelket térítettél meg, mert nem fogja számon kérni a saját munkáját, de azt meg fogja kérdezni, hogy elmondta-e, amit rád bízam?”.

Ezután Fabiny Tibor, a Károli Egyetem tanszékvezetője Miroslav Volf Képünkre és hasonlatosságunkra című, a Harmat kiadó által most megjelentetett könyvről kérdezte a résztvevőket. „Egyfajta szintézist szeretett volna teremteni” – mondta Kránitz Mihály, Szűcs Ferenc pedig úgy jellemezte Miroslav Volfot, mint aki nem egyszerűen elméleti teológus volt, hanem e hivatás életformájává vált. Volf nevét a résztvevők többek között Dietrich Bonhoeffer és Karl Barth vallástörténészekkel állították párhuzamba.

A könyv kimerítően járja körül az egyházat, mint a Szentháromság képmását. Az Ágostai Hitvallás úgy fogalmaz, hogy „Az egyház a szentek gyülekezete, amelyben az evangéliumot tisztán tanítják és a szentségeket helyesen szolgáltatják. A szertartások különbözősége az egyház egységét nem befolyásolja.”, azaz dinamikus egyházfogalmat feltételez – mondta Ittész János az evangélikus egyházképről.

Szűcs Ferenc szerint az egyházképet illetően egyetértés van az egyházak között. Kálvin János is megelégszik azzal a két lényeggel, amit Melancthon Fülöp említ: „az Ige tiszta hirdetése” illetve „a szentségek kiszolgáltatása”. „Pál apostol adja meg a választ, amikor azt mondja, hogy ti Krisztus teste vagytok” – tette hozzá Kránitz Mihály.

A Szentháromság titkának boncolgatása kapcsán Szűcs Ferenc megjegyezte, hogy azt a „Szentháromság, mint személy” fogalma tudja hozzánk közelebb hozni. Ittész János Szent Ágostont idézte, akihez a tengert kagylóval kimerő kisfiú így szól: Hogy gondolod, bölcs Augustinus, hogy az eszeddel megfejted a Szentháromság titkát?

A kerekasztal-disputa végén a közönség is kérdezhetett, a könyv egyes kijelentéseire célozva Ittész püspök kifejtette, „nem méltó, hogy az ember a saját képére akarja formálni az egyházat, ezért fontos ez a könyv”.

Fotó: Sereg Krisztián
www.reformatus.hu

SZERETETNAPTÁR 2014

Szeretettel hívjuk fel a lelkipásztorok, presbiterek, gyülekezeti tagok figyelmét, hogy gyülekezeti tudósításaikkal, fényképekkel teljesebbé tehetik egyházi életünk naptári összefoglalóját.

A beszámolókat szerkesztőségünk E-mail címére, a ladislavcsoma@gmail.com; csomalaszlo@centrum.sk, vagy postai címére Ref. Lelkeszi Hivatal 076 74 Draňov 216 küldhetik. Előre is köszönjük segítségüket.

Csoma László

Üdülési lehetőség Dalmáciában

Olvasóink figyelmébe ajánljuk azt a Split és Trogir közelében (Ćiovo sziget, Slatina község) található **Slapare*** apartman-házat** (összesen 14 férőhely), ahol kitűnő körülmények között, szolid áron nyaralhatnak a pihenést és kikapcsolódást keresők. Mindössze 30 méterre az aprókavicsos tengerparttól. Menetrendszerinti hajójárat Splitbe és Trogirba (30 perc hajóút). Magyar és szlovák nyelvű tájékoztatás az alábbi e-mail címen és telefonszámon: annamaria.csoma@hotmail.com, **00385 92 15-35-644** és a www.slapare.com weboldalon.

Gyerekkoldal

Erőnk és pajzsunk az Úr

Kedves Olvasóink! Itt van a május - júniusi időszak, ami az iskolákban az utolsó nagy hajrá ideje. Sokan már az érettségi sikereket ünneplik, és lehet, hogy akadnak olyanok is, akiknek nem az elképzelések szerint sikerültek a vizsgái. Emlékszem, iskolás koromban ilyenkor mindig számot vettem a jegyimmal, és megnéztem, melyik tantárgyból kell javítanom, hogy a szüleimnek is örömet szerezzen a bizonyítványom. Arra is emlékszem, hogy ez volt talán az év legstresszesebb időszaka. Sok erő kellett ahhoz, hogy véghezvigyem, amit elterveztem, amit meg kellett tennem. Nyilvánvaló kérdés minden hozzám hasonló helyzetbe került diák számára, honnan lehet erőt meríteni a munkához, javításokhoz. Egyértelműen elmondhatom, hogy csakis az Istentől!

Biztosan ismeritek Mózes történetét. Amikor az Isten elkül-

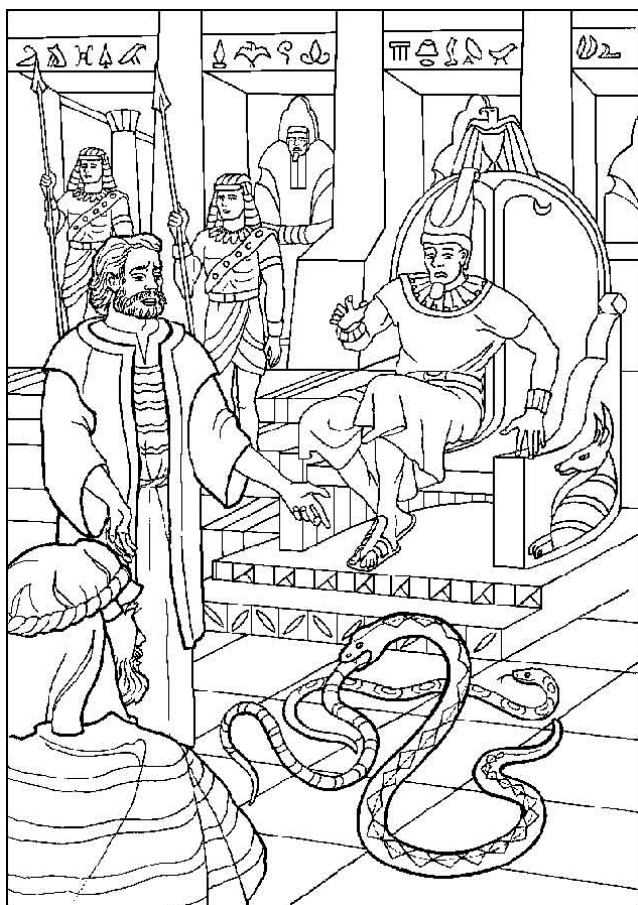
di őt, hogy kiszabadítsa, kivezesse népét Egyiptomból. Vajon honnan volt Mózesnek ereje odaállni a fáraó elé, aki a saját országában élet és halál ura volt, és elmondani neki, hogy engedje el a népet, mert ha nem, az Isten büntetése nem marad el? Az Isten erősítette meg, az Isten erejével tette azt, amit tett. Biztosan ismeritek Dániel próféta könyvének egyik legismertebb történetét, amikor a király szobra előtt leborulni nem akaró három ifjút az égő tüzes kemencébe vetették. Ők is ellentmondtak a királynak, és nem engedelmeskedtek a parancsának, mert az nem egyezett az Isten parancsával. Majd miután a király kimondta az ítéletet, vessék őket az égő tüzes kemencébe, de sokkal jobban fűtsék fel, mint máskor, bátran indultak a tűz felé. Az ő erejük szintén az Istentől volt, aki megvédte őket az elégéstől.

Gondoljatok csak bele: az Istennek ilyen hatalma van. Képes embereket a halál ellen is megerősíteni, mennyivel kisebb dolog, hogy segítsen az év végi hajtásban, hogy erőt, kitartást adjon? Az Isten számára ti is fontosak vagytok. Nem akar nektek rosszat, nem akarja, hogy bajotok essen. Mellettek áll, és kész mindenben segíteni, erőt adni. Csak nektek kell elfogadni az Isten segítségét.

A mellett, hogy sokat tanultok, hogy ismét elolvassátok a talán már rég elfeledett tananyagot a könyvekből, ne felejtsetek el imádkozni az Istenhez. Ne felejtsetek elmenni a templomba, az istentiszteletre, hogy a gyülekezet közösségében is az Isten erejét és segítségét kérjétek. Amikor pedig már túl lesztok mindenben, és elkezdődik a szünidő, ne felejtsetek el hálát adni az Úrnak mindazért, amit veletek tett, hogy segített, erősített, szorgalmat adott.

Sok sikert kívánok mindnyájatoknak!

Kraus Viktor

Imádság: Urunk! Oly sok mindent nem tanultunk meg, amit tudnunk kellene! Sokszor voltunk lusták, hanyagok. Most, amikor ennek a lustaságnak az árát fizetjük, adj erőt és kitartást nekünk. A mi hiányosságainkat pótolj ki kegyelmeddel. Ámen.

Aranymondás: „Erőm és pajzsom az ÚR, benne bizik szívem. Ő megsegített, ezért vidám a szívem, és énekelve adok neki hálát.” Zsoltárok 28:7.

REFORMÁTUS
Újság

Gyülekezeti tájékoztató, **kiadja és terjeszti** a Deregyői Református Keresztyén Gyülekezet.

Szerkesztőség: Fülöp Sándor (főszerkesztő) □ Kraus Viktor (szerkesztő) □ Režić Annamária (szerkesztő) □ Györky Szilvia (felelős szerkesztő) □ **Nyomja:** Györky Marián - MS PRINT

Cím: 076 74 Draňov-Deregyő 216, **Tel.:** 056/6395396, **E-mail:** ladislavcsoma@gmail.com; csomalaszlo@centrum.sk

Megrendelhető a Református Lelkészi Hivatalokban vagy a szerkesztőség címén Reg. szám 11/94.